

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Κ. ΣΤΡΑΤΟΥΔΑΚΗΣ

(Ἀπέθανεν τὴν 9ην Μαΐου 1883.)

Δὲν εἶχεν εἰσέτι βλαστῆσει ἢ φιλέρημος πόα ἐπὶ τοῦ νωποῦ τάφου τῆς Φωτεινῆς Οἰκονομίδου, ὅτε τὰ ῥόδα τοῦ αὐτοῦ ἕαρος εἰμαρτο μετὰ μικρὸν νὰ στέψωσι νεκρὸν τὸν νεαρὸν ψάλτην τῶν Κρητικῶν ἀγῶνων **Ἐμμανουὴλ Στρατουδάκη**, προσφιλῆ ἐπίσης συνεργάτην τῆς *Ποικίλης Στοᾶς*, ὃν προέπεμπεν ἐν εἰλικρινεῖ ἐκδηλώσει θλίψεως εἰς τὸν τάφον ἢ ὁμήλικος αἰσθηματικῆ νεότης τῆς πρωτεύουσας.

Πόνος καὶ ἄσμα ὑπῆρξεν ἡ σύντομος ἱστορία τοῦ βίου τοῦ **Στρατουδάκη**. Φλεγόμενος ἐξ ἐμφύτου πρὸς τὴν ποίησιν πυρὸς εἶχεν ἐκπονήσει πλεῖστα λυρικά ποιήματα, δι' ὧν ἐκόσμηι συνήθως τὴν πενιχρὰν παρ' ἡμῖν φιλολογίαν, χαρακτηριζόμενα διὰ τὴν τολμηρότητα καὶ τὴν ποικιλίαν τῆς ἐμπνεύσεως, τὴν ἔκφρασιν τοῦ πάθους καὶ τὴν πατριωτικὴν χροιάν ἐν πολλοῖς. Τὴν κρατίστην τῶν λυρικῶν αὐτοῦ συλλογῶν τὰς «Κρητικὰς Ἐμπνεύσεις» συνέθετο ἐν μέσῳ τῆς πυρίτιδος καὶ τῶν φλογῶν τῆς τελευταίας κρητικῆς ἐπαναστάσεως, εἰς ἣν ἔδραμε μετὰ τῶν πρώτων γενναῖος πολεμιστῆς, ὑπέικων εἰς τὴν φωνὴν τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ μητρὸς Κρήτης, ἧς τὰ μαρτύρια καὶ οἱ ὑπὲρ ἐλευθερίας αἱματηροὶ ἀγῶνες, ὑπῆρξαν τὸ γλυκύτερον ὄνειροπόλημα καὶ ἡ προσφιλεστέρα πηγὴ τῶν ἐμπνεύσεων τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ ποίησις τοῦ ἀτυχοῦς **Ἐμμανουὴλ Στρατουδάκη** διεκρίθη διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῆς ἁρμονίαν καὶ ῥέουσιν στιχοῦργίαν. Ἐν τοῖς μέχρι τοῦδε γνωστοῖς ἔργοις αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἠρωϊκοῖς ἰδίῳ, ὅπου ἐπιτυχῶς ἔψαλλε τῆς Κρήτης τοὺς θριάμβους, ἀναφαίνονται πλεῖστα ποιήματα ἰδίου λόγου ἄξια διὰ τε τὸ ἀπέριττον τοῦ αἰσθήματος καὶ τὸ ἀληθὲς ποιητικὸν πνεῦμα.

Ἡ Ποικίλη Στοά μετὰ συντριβῆς καὶ ἄλλοις χαραττεῖ καὶ τὰς βραχεῖαις ταύταις γραμμαῖς εἰς μνημόσυνον προσφιλοῦς συνεργάτου καὶ φίλου ποιητοῦ, οὗ τὸ εἶμα τῆς ἀνθηρᾶς ζωῆς ἐμελλε ν' ἀποκόψη οὕτω σκληρῶς ἡ Μοῖρα ἐν τῇ ἀκμῇ εἰσέτι τοῦ ποιητικοῦ σταδίου.

ΑΚΤΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

Ἄκτις ἐκοιμᾶτο εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἐρωτος, ὡς τὸ παιδίον εἰς τὰ θερμὰ τῆς μητρὸς του στήθη. Ἐκοιμᾶτο... καὶ τὰ χρυσὰ αὐτῆς ὄνειρα ἐθώπευεν ἡ γλυκεῖα τοῦ ζεφύρου αὔρα. Πέριξ ἔθαλλεν ὁ Μάτιος μεστὸς ἀρωμάτων, πλήρης ζωῆς καὶ ἐλπίδος· ἡ δὲ ἀηδὼν ἐπὶ τοῦ χλωροῦ τῆς μυρσίνης κλάδου ἐτόνιζε τὸ μελαγχολικὸν αὐτῆς ἄσμα, καθιστῶσα μαγευτικώτερον τὸ οὐράνιον ἐκεῖνο θέαμα τοῦ ἔαρος. Ὅποια ἀρμονία! Ὅποια χαρά! Πανταχοῦ ἐπλανᾶτο μειδίαμα καὶ φαιδρότης.

Τῆς Ἄκτινος τὸ οὐρανόχρον ὄμμα, μόλις εἶχεν ἀτενίσαι δεκαεπτὰκις τὴν ἄνοιξιν, τὸ δὲ ἄσμα αὐτῆς μόλις εἶχεν ἠχήσει ἐν μέσῳ τῶν φυλλωμάτων ἀμιλλόμενον πρὸς τὸ τῆς ἀηδόνος. Ἦτο νόμφη τοῦ ἀγροῦ καὶ τῶν λιμνῶν, ὡς Νηρηΐς πολλάκις ἀναδύουσα ἐκ τῶν κρυσταλλίνων ὑδάτων ἄτινα κατέρρευον ἐν τῇ ἀβύσσῳ τῆς θαλάσσης, ὅπως οὐδενὸς θνητοῦ χεῖλος ποτὲ βαλασαμῶσαι διὰ τῆς γλυκύτητος αὐτῶν. Ἡ χρυσὴ αὐτῆς κόμη ἐκοιμαίνετο ἐπὶ